

сер ғызинің ыролетарыжаты, биригиндер!

894-342-1

T-53

сызнаған: асқар

Қазақстанның өл сылдығы
мемлекет кітап қанаасы
Инв. № 3556
атынды 3/84

ҚЫЗЫ әскер өлендері

Алма-Аттық Окр. Библиотена
азматтық кітап қанаасы
персоналдық фонд № ~~3556~~
көерелі велімі

вастырувсь:

қазақстан орталық ғана әліп көміжеті.

По заказу ВЦКНТА.

9392-342

қазақстан васырь.

1929 _____ ғыл.

**Кзыл-Орда. Типография № 1. КЦСНХ.
Главлит № 2841. Тираж 5,000 экз.
Заказ № 137.**

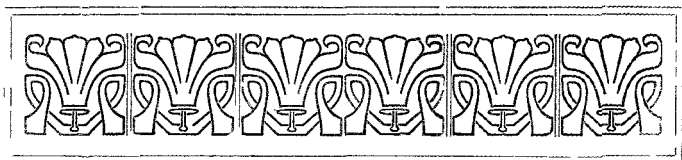
---

tizimi.

	bet.
1) еңбекчилер ураны	5.
2) ças әsker	7.
3) буv дөңниј марсь	9.
4) қызы әsker	12.
5) қозқал	14.
6) тәңкерis çолында	17.
7) әsker	19.
8) қызы әsker марсь	23.
9) çastar	27.
10) сәvle	31.
11) bilim алақаннан кейin	33.
12) tap қорқаны	35.
13) еңбекci әjel авъзынан	37.
14) çastar еңбекке	42.
15) аман vol	44.
16) ças ulan kyji	48.
17) ças көsemder марсь	50.
18) cuv tulpar	52.
19) cuv tulpar	55.

еңбекчилер ураһы.

оҗан җароҗыс таңва васылоҗан.
җалаңас ас җол җажрат җы,
җажнар вастан аҗыл асыноҗан,
мајданоҗа җанды ајдар тур.

җыјратамыз ески заманды,
җаңа турмыс орнатамыз.
җарыҗаймыз җарлы җалоҗанды.
дәвлетинен сонда татамыз

бул волар ең аҗыҗы,
ең кыҗти зор мајдан,
дүније еңбекчилери мен
табылар вар рајдаң.

востандыҗты бизге ес ким бермес;
пата да, вај да, ватыр да;

vostandьq bizge kəkten kelmes,
alarmьz kyc pen aqьr da,
al eger җojam deseq quldьqtь,
tamaqьm volsьn deseq toq.
qorqanvaj kəpildet kərikti,
temirdi qьzoan kezde soq.

bul volar eq aqьrоqь,
eq kycи zor majdan.
dunije eqbekcileri men
tavьlar zor pajdan.

bizder-vykil dunije җalsьсь,
biz eqbekciler toptarь.
җerge qoҗa voluv erkimiz,
aram tamaqqa җoq vəri.
al eger najzaqaj cartьldar,
qaptasa җavьz dunijesin.
bizge җarьq kyp җarqьldar,
tysirer tyrli səvlesin.

bul vular eq aqьrоqь,
eq kycи zor majdan;
dunije eqbkcileri men
tavьlar var pajdan.

ças əsker.

tañqa qarşь alqa vas,
qarşьp çoldastar,
najza meno q qamaldь,
qьjratьp çol bastar.

tajьnba, qajtpa bul betten,
çastar tobь tyjdekten,
çumьscь qara qalьqtьn
biz çastar əskeri

2 ired.

kəcir mep peñ bir vasqan
qul volьp vejnetti.

qul vuqavь kərsetpej,
çastьqtь, zejnetti.

qarañqь kynnıñ zardavь-
çanьndь otqa salqanь,
çumьscь qara qalьqtьn
biz çastar əskeri.

2 ired

mañdaj terdi aqьzьp,
biz çandь qьjnadьq;

ötken eñbek eginin,
biz çatqa çýjnadyq:
aqyr bul eñbek keneltti,
çýjrattý bizdi eretti.

çumýscý qara qalyqtýn
bizdej ças əskerin 2 ired.

tuv kəterdik çoldastar,
kel ber men kyvlesip,
çurtçýlyqýn eñbeğin
çasavça birlesip,
dünijeni eñbek mençersin,
bir yjli çanlyça tengersin
çumýscý qara qalyqtýn
bizdej ças əskerin 2 ired.

BUVDƏNNİJ MARŞ.

(оръстың марш., Буденного“ degen әпине
салпыр ајтыладь).

ВІЗ ҫАҮ ҫҮРЕК АЈВЫНДЬ ҪАҢ

- ҪАЛСЫМЫЗ,

ҪУЛ САНАЛҪАН ҪАРА САҠУҠА МАЛСЫ-
МЫЗ,

ЕЗІЛГЕНВІЗ ЕҠІРЕ, ЕҠВІЗ.

СЫЛДЕ ҪАЛҪАН ӨЛМЕГЕНВІЗ.

ӘЛІ ЕСІМДЕ ТАҠВА САЛҪАН ҪАМСЫҠИЗ.

—
енди биздер сол Ҫалсыларыңыз,

Ҫалпывајмыз.

Ваоыпвајмыз.

Ваоынтамыз, ваоынасын сен, сөз,
күсте бизде. үстем бизде ендівиз.

—

сыпырғанвиз, сыңдалғанвиз,
- тарталыр.

еңбек dese қарсы аламыз мақтаныр,
еңбек болса, қусақтаймыз,
еңбеқсизди ұнатбаймыз.
ағамызда сурмејди қалсы атты
алыр,

ат ојнатыр, қыјратыр виз басамыз,
mine vilek,
mine сурек,
қас ватырмыз, неден қорқыр саса-
мыз.
еңбек ери, еркин есік асамыз.

еңбексы қас қайнамайма,
- қапың бир,
әри мұңдас, әри сырлас қапың бир,
тур қатароға, кел қатароға,
тап қорқамай ер қатарма,
қалсы болсаң еңбекке іје тавың бир.

qalma... tur qatar tyze çalçь ças.
birde umtyl,
ekide tur.

yc degende, qatarçya ajaq en bas.
kelsin, kørsin, qulqь aramdar biz-
ge ças.

QЫZY ӨSKER.

(орыстың „Красная армия“ деген әни мен айтлады).

Ҷас ватыр, қызы өскер қажсармыз.
қайтрайтн, талмайтн биз қажсаңбыз
қасан да сақрыз сақ.
bir sözde нақра, нақ.
bul қолда қыямыз қандь.
dynije қузиниң,
еңбекци елиниң,
ystemdik қолында мәниги.
bиз өңкей қас ватыр, тajsалмайтн,
bиз емес қалтырап қажсандайтн.
dap-dajьn дайьнбыз,
qaj uvaqta қажымбыз.
ә.. dese, мә!... dejtin биздер,
кун қатыр, тун қатыр,
bir турьр bir қатыр,
talapть талмайтн, биздер.

---

tap qorqavdan talmajmъz, tanvaj-
мъz.
calьoър, carcar qaloър, qalmajmъz
leninniң çolь - çol, tur sajrаoян,
vasqaqa varmajmъz da es, tanvaj-
мъz.

qarъmda qaruvъm,
op oңaj aluvъm,
ucamъz ajrapъlan men,
onyңda az desen.
uvlatъp gәz venen.
qartatamъz da tuman men.

---

esejdik viz, er çettik el boldьq,
teңejip terezemiz teң boldьq.
cemberlin, çanzalъn, musalъnoja,
viz minekej kelseң kel der boldьq.
qoloqa alьp qъzъl tuv,
salamъz viz qъjquv.
ajvъndъ qъzъl әskermiz.
kel çalъb çumъsker,
çumъs kәp viz ister,
orъndajtъn viz çastarmъz.

---

qozoqal!

(орыстың „За власть советов“ деген әни мені
айтылады.)

(бастарқы екі қолың бір киси айтанды)

kamsamol қастар,
mindetti атқар,
қалпы mindetke,
birigip ат сал.

қастар ажанба,
алқа аянда,
tilektes қастар,
seniң saяанда.

partьja - pана,
turмысың қаңа,
tegis қаңарды
bygin salt-sана,
қастар әскер бол,
yjren isker бол,

barlıq Өnerdi
bilip İster bol.
ezilgen eldi,
altındaj җerdi,
qorqандар җастар,
вувълър veldi.

ујir najзандъ,
qorca majdандъ.
kөгende mәngi-
ducran vajlardъ.

җарль җалсылар,
qојсь malсылар,
qatarqа qosыл,
dүniје arсылар.

eski җојлар,
җаңа tolълар,
nadандьq җирър,
endi qојлар.

bilim ornasar,
nadандьq qasar,
keңes aj kyni,
tegis⁷ nur cacar.

satsъjaldъq, ornar,
dynijeni qozoqar,
çastar, ulandar,
bilim al, qozoqal.....

„BUCЪ“

əsker.

(cəkərimniң „bul ən“ degen əleçiniң əni men).

əsker qırannan ucqır tavdaoıǵ,
əsker-almastan ətkir çavdaoıǵ
qara tas tiletin.

sajran çyrgen çeri gıvlegen,
majdan oqan sabaq yvlegen.
eñbehti syjetin,

bolat bilek,
vatır çyrek,
ças arıstan çavınger,

çalır bilek
mıqtı tirek,

tap qoj kerek bizgeder 2 iret.

əsker-alcandaı basqan çolbarıǵ,
əsker-sende varlıq quvat kyc.
kyndeı vop kyrkire

qara-nijetti bajlar basqan çer bolsa,
çara-çyrekteri teñsiz el bolsa.

əsker öktebirdiñ cыn ulь.
əsker-еңбекci eldiñ çuldьзь.
aspanda çaltьldar.

çanar-tav basьnda - ot larьldar.
qajnar-kərik yrse temir saqьldar,
zavьttarda çarqьldar.

neler sajran,
qьзьq majdan,
əlidaoь ilgeri!

tur ьnoajlan,
najzaoajdan

2 ired

burьn qamdan çyr veri.

əsker-çarь men malь qoroqanь,
əsker-kyci men teñdiktiñ volmaqь.
qoja tur özgeni,

cañqan-qьзььl çalьndь tuvlar men,
soqqan-vejne davь ulь cuvlar men,
çañqьrtьь dьnijeni,

køsem bol sen tyze,
çarьq - çurьq qьльс,
najzaң qurьс.

aramdьqtь qojmasьn,
birigip kyc,
çaңa turmьs,
eңbekke ьrьs ornasьn,

əsker-balcavek salqan çolьnda,
əsker-leninniң sөzin orьnda,
çyk avьr çol aьs,

qamdan volat savьt kijip al,
sajlan „təңkeris!“ dep uran sal.
ornasьn özgeris,

minip tulpar,
volьp suңqar,
kөkke өrle gyvilde,

çatqan dьmkar,
qaңqа iңkər-
çandь qutqar - dyrilde.

alaqajlar,
kөр malajlar,
    seni көrip quvanar,
çalьndь ajvar,
kөkke сьoғar,
    dunije çajnar qьzarar. 2 irət.

---

qъзыl  sker marcъ.

(b lek  ni var.)

bizdi  kt vir tuvqъzdb,
volat pen vel buvqъzdb,
qalъd  avъn tendiktiң
 er ystinen quvqъzdb.

---

ucan qъзыl tuvъmъz,
eңbekci tap huvъmъz,
titiretedi ducrandъ,
 er qozqaltqan cuvъmъz.

---

birdej vas! attap!
 ur  azva - sap-sap...
nъqap vas!... tap-tap!...
tap - tap!

---

qъзыl әsker qajrattъ,
arъstandaj ajvattъ,
qъзыl tuv men kәрkejtip,
çyrgen çerin çajnattъ.

---

ucan qъзыl tuvъmъz,
eңbekci tap-nuvъmъz,
titiretedi duspandъ,
çer qozqaltqan cuvъmъz.

әsem vas.... çalt-çult,
çalyн сас... çarq-çurq,
qajrat,-tas... sart-surt...
sart-surt....

күс ujъm men eңбекте,
eңбекке des vermekke,
сьqамъz viz majdanqа,
eңбек çavъn çeңбекке.

ucan qъзыl tuvъmъz,
eңbekci tap nuvъmъz,
titiretedi duspandъ,
çer qozqaltqan cuvъmъz.

---

sъmdaj vol., tik-tik,
sojъndaj, -пъq -пъq,
adъmda, сур-сур....
сур-сур....

---

dynijege әkim voloqandar,
casar qural, qurqandar,
veldesetin савъмъз,
eңbek tabьn sorqandar,

ucan qъзыl tuvъmъz,
eңbekci tap nuvъmъz,
titiretedi duspandъ,
сer qozqaltqan сuvъmъz,

kөk qыльс-almas,
qol, qurъс-talmas,
сав тьпъс almas,
almas!...

---

internatsijanal urandъ,
satsъjaldъq qurandъ,
biz alarmъz dynijeni,
biz-, сeңilmes quraldъ!

уцап қызы туымыз,
еңбексі тап нуымыз,
titiretedi дұспандь
ҫер қозғалтқан суымыз!

el, ҫара, at, -merc!
авыздық, қарыс-қарыс!
қызы ер..-merc-merc,
merc-merc...

ker торь at.

çastar.

(derbes əni var).

çastar-zamannıñ qızyl gyylimiz.

çastar-nadannıñ səvle kynimiz.
teğistik turmısqa.

çastar-ortaqsıl, ergen, çaña tap,

çastar-lenincil, ergen çaña top:
turmısqa ol nusqa.

lenincil ças,

atta, aloqa bas,

kel aralas eñbekke,

el men çetis, }

eñbek etis: }

2 ıret

elge - çemis - çemekke.

çastar- „ortaqsıl“ markis saloñan
çol,

çastar-attanoñan sender əsker-qol.
çyğıñ mol-sol çoloqa.

çastar-çattasan lenin sözderin,
çastar-kemirsen markis kenderin.
dənicpan-sen sonda.

Bul ças ujm
çaña çijin:

çastьn mijin-molajtat

- „birlik“ - uran, }
- „tirlik-qoçam;„ } 2 ired.

bar ças ulan sonь ajtat.

çastar-leninnin ekken çemisi,
çstar-elinin tuçьm sebisi.

„qarьq, qьlar“ degen oj.

çastar-qьrandaj qьrqa qьraçь,
çastar-ymittin çançan cьraçь.
sol dəmeni,
çastar əndi.

mezgil keldi atqarar,

çastьn kəzin: }
acar sezim. } 2 ired

lenin sözün-çatqa alar.

çastar-çamalsьn çalрь atьrap,
çastar-avьlda çalць batьraq.
solardь qoqamda.

çastar-ças çetim, çalць panasьz,
çastar-çьлар çyr ças qьзы carasьz.
qoььң soz oqanda.

voldь qoj „qor“,
tabalmaj çol.

qoqamьң sol-çaңa ças-,
ças eңbek pen, }
tapсьl vet pen. }   2 irat.
əlevmet pen aralas.

çastar-ezilgen eldiң valasь,
çastar-eңbekci tapтьң panasь.
qaraңqь voranda.

çastar-ujimсьl, tapсьl, uranсьl,
çastar-avьloqa ujtqь qoqamсьl.
çaңa zaң zamanda.

Bilim qorъ:
çastъц çolъ.

izdev sonъ mindeti-.

çastar kemel, }
Bolsa „север“: } 2 irer.

çurt çøndeler әdeti.

---

səvle.

(орбстѣд „дунвѣ“ „Комсомолка дуня“ degen
ənine salьnadъ.)

bizdiң səvle kың de volqan,
kың vor ɵler kynde volqan.
ej.. səvle, səvle-səvletaj,
kың-ijit: dediaв seni vaj,

bes vajtalqа səvle varqan,
cal, mal berip səvleni alqan.
ej: səvle, səvle-səvle çan,
sonь ojlasan qajnajd qan,

sorlь səvle boldьd toqal,
alpьstaqь aldav bir cal.
ej! səvle, səvle-səvlem aj,
kɵrdiң qorlьq sen talaj.

---

syjtken səvle oqьjdь oquv,
keste tigip, viled toquv.

ej.. səvle, səvle-səvle çan,
давсьн сьрґар, сalsajсь ән!

səjlep ketse tilge cecen,
kece kың ed, bygin көsem.

ej: səvle, səvle-səvle sen,
vasqalar men boldың тең!

endi səvle çajnaçan gyl,
bilim qosьp çyr çьlma-çьl.

ej: səvle, səvle-səvletaj,
sinliңdi tart qucaq çaj!

kəmsamolka səvle bolçan,
çalсь әjelge səvle qorçan.

ej: səvle, səvle-sevle çan,
sen vaçьttь sende sən!...

---

vilim aloqannan kejin.

(орыстың „kirpicinijkij“ degen өлеңінің сарғылы мен аятылады)

elim de kedej,
ujim de kedej,
әkem құл вор, сесем күң болған,
aj күн алыста,
өмір сабыста,
өткен турмыс қара тyn болған,

13 - 14 te.

vajqa - „mal көр“ pe
қуыр - әдет бизди күң қылаған,
„қырғқ сети“ ni,
„отыз сети“ ni,
bizder ycin vajlar қun қылаған.

keңes ornadı,
ojdı qozqadı,
ezilgen el eñse koterdi.
oquvoja kirip,
teñdikti bilip
tanır qaqlın vötendi.

---

kəmsamoldamz,
çaңа çoldamыз.
lenin tuvь vizdiң tuvьmыз.
өstik, ulqajdıq,
kөvimiz molajdıq,
kөmenezim vizdiң cuvьmыз.

---

qalın mal saluv,
kөр qatın aluv,
күң vor ötuv, endi çoqalsın.
biz azat bygin,
çasasın bilim!
çasasın keңes, teñdik ornasın!

---

tap qoroqanь.

(оръстың „qaz“ bolat,, degen әninesalyньр
ajtyladь.)

asqar tav ajnala,
qoroqanьmьn tavьma,
tap ycin төgilse,
brzamьn qanьma.....
    çavlar tur çav taңdap,
    kele almaj maңьma.
    tamsanьp qol sozd,
    qoldaqь panьma,
nan da çoq, taң da çoq,
tamsanьp telmiret.
biz өsip, өrnilьmiz,
qolda tuv çelbirep.
    ajvat var, aqьram,
    qajьrat var, qьjratam,
    teңdikke saqьram,
    teğistik ornatam.

сумьсь туv тиккен,
partъja басцьмьз.
еңбекci еl соңьнда,
қоғоғавсь тартъ биз.

bir-eki, bir-eki, үс,
bizde бар, қажрат күс.
bas atta, bas umты,
ilgeri attaj tys....

bir-eki, bir-eki, үс,
сар umты, өрlej сар,
сақ бол сақ, сақ бол сақ,
сақ бол сақ!..

еңбексі өјел аvзънан.

(„Кирпичики“ әnine)

sonav dalanьц
ana cetinde,
qojьь caldan,
qьz vor tuььppьн.

qalьц qucaoьь
menen turlanььp
qandьь ças pen
çuzim çuvььppьн.

---

kynder өtipti,
çьldar çetipti,
men er çetip,
on bir toььppьн,

---

maloqa satьььp,
alpьь çastaoььь,

кун мен тоқал,
салға воһр рһн.

җанған мен ottaj
сөген ол соқтаж
ноқталанһр
зорға җуһр рһн,

җанһм җһренһр,
төним үһренһр,
вһр җаз, вһр қһс,
өмһр сүһрһн.

салһр кеһсһн,
устар сәһнеһн,
ертелһ - кес
дамһ алмарһн.

елдһң авһзһнда,
веһ-вақ җас десһр,
мыһркеген
сөзден қалһрһн.

---

aq cal - atamdaj,
syjse ej.,, çan.. dep
al, kørse çek:
çоньм тилипти.

çara çаньм çер,
neden çazдым деп,
қан ças ақьр,
syldem çyripti.

---

taza kymisten
çastьң көз çasь:
kymis көvik
kөpirdi onan

---

kөvik көpirgen
caldьң көzine.
tysip көzi
aқardь sonan.

---

asьl aq semser
çastьң tilegi.

kyn - kyn sanap
çyzi cыqтb onьң

çetilgen çyzdiң
almas aq yci
kesti caldьң
tentek qos qolьn.

---

kөzi aqarьp,
qolь qьsьlьp
tentek caldan,
vosandь vasьm.

çanьm тьjсьqьp
çaram çazьlьp,
çyrek çaj vor,
тьjьldь çasьm.

əzir mektepte
sabaq oqьjтьn,
erteң elge
çajnar varuңqa.

---

tezge qıjsıbnı
kezge artıqın,
ədildik pen
ajdap salınoqa.

---

meni ətıtıp
quldıqtan qorqap,
etken adam,
qajsı kyc, qaj til...

---

alır, teңe çoq
çarlıq çanoqan ot.
on çasaqan
ulı ətəvir!!!

çastar eңbekke!..!

(орыстың „По Дону гуляет“ соқыс әні мен)

авыр еңбек көр - қој,
оқан ес сөз қор - қој,
sonda қарын тоқ - қој;
armaj iste.

çastar, armajdъ,
mәngi qaçъmajdъ,
çastъq, tavъlmajdъ,
qartajоqan kezde.

çastar, çөndeldi,
turmъs gyldenedi,
dynije, tyrlenedi,
eңbek arqъbъ.

çumъsker, eңbekci,
olar, көvejmekci,

„kucti, viz,“ demekci,
turmьs tolqьnь.

---

bilim al kəp çastar,
çastar çoldь bastar,
tis pen kemirer,
çastar bilim alsa,
turmьs tolqьndansa,
mindet orьndalsa,
eski çeңiler.

çastar çyr eңbekke,
kytken kelecekke,
ymit kelecekte,
çastar sal ajqaj!,
qozqal, bir, eki-yc...
terbel, valqьn ças kyc,
çarьq, keң çoloqa tys,
iste ajanba!....

---

aman vol.

(орыстың „Проводы“ деген әні мен айтлады)

қос аман vol ата-ана
қос аман vol,
тар қорғандық тартына, } 2 irect.
тарамын қол
тар қол таяқ, тар кесу,
тар өткел бар,
анталанғандық,
қарлығым мол. } 2 irect.

тар қол таяқ, әлі көр,
тар қол таяқ,
тар қол таяқ болуға } 2 irect.
өткен аяқ
өткелектен өткелден,
өтіп алмай,

çatalmajmьn çatrajmьn }
qamsьz çajьgar. } 2 ired.

---

ne kørmedim!... men kece..
ne kørmedim.

kørmegenim qalqan çoq, }
tek ølmødim. } 2 ired.

сьрқырақан сьрььм,
сьвььқ тижген,
esten keter ølgence, }
degen vedim. } 2 ired.

қойдь вақьр, қозьнь,
қайьрқан ем,
қой мен бирге қосььр, }
çajьлқан ем. } 2 ired.

қараңқыььқ, наданььқ,
вуркевинде,
вүлік етелмај вүк тьсир, }
қальнқан ем. } 2 ired.

---

qыльс ustar, mine endi,
qulсынамьн.

мыльq альр, najza ustar, }
çulқынамьн. } 2 ired.

tijmegenge tijmejmin,
tildemejmin.

tijgen bolsa tyjrejmin, }
umтыламьн. } 2 ired.

сылт etkizvej siltesem,
сырьldatam.

vylik etkizvej sermesem, }
зырьldatam } 2 ired.

арqымаарьм астьнда,
арqырайдь.

ажватьм мен ажвьндь, }
qырьндатam. } 2 ired.

qorqарqаньм өз тавьм,
өзимде erik.

әskerlikke çazyлдым, }
өзим kelip. } 2 ired.

qъзыl әsker товъна
kirgenime,
мъң cykirlik!... etemin, }
sөzim berip. } 2 iret.

---

qоlъңдъ ber ata-ana,
qоlъңдъ ber!
men balaң мьн ваqыттъ }
qъзыl әsker. } 2 iret.

---

qъзыl!. әsker çоlънда
tap qоrçavçа,
dap-dajъnbъz-dajъnbъz, }
mine bizder!... } 2 iret.

čas ulan kyji.

časyn volyp zavlaýbq kök tynde,
çumyskerden ças ulan siz, bizde.
çuldyz çaqyn tur çarbyq çyl,
ças uranb dajyn bol munb bil.

bizder ösemiz,
tunoandaj tatur,
soqys vejnetke,
sajmьz, çoq çatuv.

kyres enbekte
ylgi volaýbq!
ulan uranb;
dajyn turajbq!

quvanyp vasyp,
qoc öleç asyp,
sьqamьz ilese-
ças uýmдар men.

çaqьп ваsь
çaгьq çьldardьң,
ulan uraпь;
dajьп турoяaпь“.

---

vizder cьrqajьq,
çumьla oлең.
ças ulandaroяa
tuvьsqandьq em.
ças baluvandaroяa
ylgi volajьq.
ças ulan uraпь:
dajьп тураjьq !
al qьзыл tuvьдь,
køterdik vizder,
çumьsker balasь,
vатыl øriңder!
çaqьп tur ваsь,
çaгьq çьldardьң
ulan uraпь:
dajьп турoяaпь!!.

čas kosemder marcb.

1

ot volbr çajna qara kək tynder,
bastalar kez bul səvleli kynder.
biz-čas kosemi, çalsь uldarь.
lap dese, tap vol,-çastar uranь.

2

çasap ösemiz tuvoqan bavьr vor,
qavьr-qəterge dajьm əzir vor,
tartьs, eңbekcil qajьtras qьranь,
lap dese, tap vol;-çastar uranь.

3

eksim adьmdar, ən cьrqaр ösken;
çastarqa tete cьrqaр çetkincek
səvleli kynder bastalar kyn bul.
çastar uranь lap dese, tap vol!

4

cici ajqajıa basamız birge,
çer çyzindegi ças kösemderge.
biz-ıoj çastardın nurlı cıraıq,
lap dese, tap vol!-çastın uran.
carıqtatamız qızıl çalavdı,
çalı uldarı, volma ala çavlı!
səvleli kynder bastalar kez vul,
çastar-uran: lap dese, tap vol!
qazıbek neni bitirdi,
qarnın cəj men toltırdı
ortaqsıldıq qosımız
ças ıjım bizdin dosımız!

сүв -tulpar.

(attъ әsker marselijezi әni men)

viz әsker, arьstan ajvattъ,
çolvarьсь qandъ көz qajrattъ.
kөk өrlep al qьзыl tuvьmьz,
çer çarьp ulь uran cuvьmьz.

çurtcьльq çaңadan ornatar.
eңbektiң el vermes qulьpьrqaп
tuvьmьz.

ças әsker dajarlan el qoroqa alqa
Bas.

ottaj çan tulparqa tezirek qamcь
Bas.

zamannьң vatьrь vizdermiz,
çyldirim-cuv tulpar, ças suңqar
cagim marc!

biz əsker, çyk avır, çol alıs,
tav buzır tas teser bizde kyc.
qan cıqraj qajsaroqan betimiz,
oq otpes som bolat etimiz.

aq semser, quramsaq, bejintopke
qoloqa ustap,
el qoroqav, çav çenyv negizgi ser-
timiz.
ças əsker-dajarlan! el qoroqa aloqa
bas.
ottaj çan, tulparqa tezirek qamcı
bas.

zamannıñ batır bizdermiz,
çyldirim-cuv tulpar, ças sunqar
cagim mare.

---

biz əsker qıracıq aq-jıq.
tujaıq qılıstaj vıjdajıq.

tuv ustap varavan uramъz,
qasqaja çavqa vet buramъz.
d̄ynijeden çoqaltъp özimeil vajlar-
dъ,
vaqъttъ eңvekti çaңa çurt quramъz!

çyv tulpar.

ças əsker-dajarlın el qoroqa aloqa
BAS,
ottaj çan tulparoqa tezirek qamcǝ
BAS.
заманның ватырǝ bizdermiz,
çyldirim-çyv tulpar-ças suñqar
cəgim marc!...

---

biz əsker, eñbekci el erlerdin.
eñbektiñ qulǝrtar ɵrnegin.
dynije qozoqalar, tuvsa caq,
çer çyzin kyñirentip uran sap,
виоqavlǝ ватырдын cыñcǝрын talqan
çыр,
çav çeñer-el volar ezilgen çalcǝ
tap,

ças əsker-dajarlan el qorqça aloğa

BAS.

ottaj çan tulparğa tezirek qamcъ

BAS.

zamannъd batъrъ bizdermiz.

çyldirim-cyv tulpar ças suңqar

cəgim marc!..

3556

esej.

[Faint, mostly illegible text and markings, possibly bleed-through or a stamp, including a handwritten number '8002' and some symbols.]